

Rotllana al voltant del foc, dansa de la Fia-faia

Sant Julià de Cerdanyola

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Plaça de l'Església. Sant Julià de Cerdanyola

Coordenades:

Latitud: 42.22369
Longitud: 1.89283
UTM Est (X): 408628
UTM Nord (Y): 4675206

Classificació

Número de fitxa 08903 - 204
Àmbit: Patrimoni immaterial
Tipologia Música i dansa
Estil / època: Contemporani
Segle XXI
Any 2002
Autoria de l'element: Neus Simon Perayre
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Accés Obert
Ús actual: Lúdic
Titularitat Pública
Autoria de la fitxa María del Agua Cortés Elía. OPC
Data de registre de la fitxa: ds., 04/04/2020 - 02:00

Descripció

Dansa de grup en cercle al voltant del foc. Quan comença a cremar la foguera i els fallaires llancen les seves faies al foc, es forma una rotllana al voltant, mentre alguns salten el foc i altres ballen. La dansa comença amb la crida, que introdueix el cant tradicional i es canta en sentir els tocs de música. És l'avís perquè tothom formi una rotllana agafant-se de les mans i al voltant del foc: "Fia-faia, fia-faia, que nostre Senyor ha nascut a la palla". Es fa dues vegades i seguidament comença el ball. Per fer la dansa els balladors es disposen en rotllana al voltant del foc, agafats de les mans avall i peus junts. En la primera frase els balladors es desplacen amb pas saltat en sentit antihorari. En la repetició es fa el mateix moviment en sentit horari i al final queden quiets en la posició inicial. En la tercera frase els balladors agafats de les mans avancen amb passos curts cap al foc, primer endavant i a la repetició de la melodia cap a endarrere fins a la posició inicial. Es repeteix tot. En la cinquena frase es fa el mateix moviment que a la primera, es desplacen amb pas saltat en sentit antihorari sense agafar-se de les mans, i s'afegeix un cop de peu a terra cada cop que es diu "FOC". En la sisena frase es repeteix el mateix moviment anterior canviant la direcció (sentit horari) i al final de tot, quan es diu "PALLA", en PA el balladors queden quiets en la posició inicial, i quan es diu "LLA" alcen els braços amb les mans agafades en senyal de joia i alegria. En el moment del cop de peu també es pot picar de mans. Aquestes sis frases es poden tornar a repetir però el que no es repeteix és la crida.

Història

Durant la festa de la Fia-faia es balla la "La rotllana al voltant del foc", una dansa que vol expressar l'escalfor acollidora, el joc, l'alegria i el renéixer en comunitat. La música que acompanya el ball es va introduir l'any 2002 a Bagà i a Sant Julià de Cerdanyola. Té quatre parts diferenciades: la crida i el ball format per tres melodies que es repeteixen. S'acompanya d'una cançó que canten els balladors:

LA CRIDA: Fia-Faia, Fia-Faia, que nostre senyor ha nascut a la palla!. (bis)

LA DANSA: Fia-Faia, Fia-Faia, que nostre senyor ha nascut a la palla!. (bis) Fia-Faia, Fia-Faia, que nostre senyor ha nascut a la palla!. (bis) Ballem al voltant del foc, foc que ens il·lumina, en la nit més llarga de l'any, en la nit més divina. Foc crema foc, foc crema foc, crema la fia-faia, foc crema foc, foc crema foc, Jesús ha nascut a la palla. Foc crema foc, foc crema foc, crema la fia-faia, foc crema foc, foc crema foc, Jesús ha nascut a la palla.

Bibliografia

Cortés Elía, María del Agua; Escútia Fors, Eloi (2019) Danses tradicionals del Berguedà. Recull històric, musical i coreogràfic. Volum 1. Edita Berguedana de Folklore Total. Berga.

Pedrals Costa, Xavier (2007) La Fia-faia: ancestral, màgica, única. Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Biblioteca de Cultura Popular Valerí Serra i Boldú.

Pedrals Costa, Xavier (2011) "Origen de la Fia-faia". A L'Erol, núm. 110, p. 13-14.

Santandreu, D.; Pedrals, X.; Puntas, J. (1982) "La Fia-faia". Dossier. A L'Erol núm. 3. P. 30-34.

Simon Perayre, Neus (2011) "Música per la Fia-faia". A L'Erol, núm. 110, p. 16-17.

recitat

Fi - a fa - ia, fi - a fa - ia, que nos - tre Sen - yor ha nas - cut a la pa - lla! Fi - a

EL BALL

fa - ia, fi - a fa - ia, que nos - tre Sen - yor ha nas - cut a la pa - lla! Fi - a fa - ia, fi - a

fa - ia que nos - tre Sen - yor ha nas - cut a la pa - lla, fi - a fa - ia, fi - a

fa - ia, que nos - tre Sen - yor ha nas - cut a la pa - lla! Fi - a pa - lla! Ba -

llem al vol - tant del foc, foc que ens il - lu - mi na, en la nit més

llar - ga de l'any, en la nit més di - vi - na. Ba vi - na. Foc cre - ma Foc,

foc, cre - ma foc, cre - ma la fi - a fa - ia, foc cre - ma foc, foc cre - ma foc, Je -

sús ha nas - cut a la pa - lla. pa - lla. Fi - a pa - lla!

FI